

15 Temmuzdan Bir Gün Öncesi 15 Temmuz Ve 15 Temmuzdan 1 Gün Sonrası Ta

– Sami Biber · 14 Temmuz 2022

15 TEMMUZDAN BİR GÜN ÖNCESİ- 15 TEMMUZ VE 15 TEMMUZDAN 1 GÜN SONRASI. TAM ÜÇ GÜN ÜÇ GECE...

Sizler bu satırları okuduğunuzda 15 Temmuz'un bir gün öncesini yani 14 Temmuz'u yaşıyor olacağız ve eminim başlığı gördüğünüzde 15 Temmuz 2016 hain darbe girişimiyle ilgili bir yazı zannedeceksiniz.

Aslında bugün 15 Temmuz hain darbe girişiminin altıncı yıl dönümünde konum bu darbe girişimi olabilirdi ama beni bilirsiniz herkesin yazdığını yazmaktan pek hoşlanmam. Bugün ve yarın 15 Temmuz 2016 hain darbe girişimiyle ilgili pek çok kalemden pek çok yazı ve şiir çıkacaktır eminim. O halde gelin benim kalemimden de en az 15 Temmuz hain darbe girişimi kadar unutmamamız gereken 14 Temmuz Katliamını okuyalım.

Evet... Özbeöz kardeşlerimiz olan Türkmenler I. Dünya Savaşından sonra bugünkü Irak topraklarında, kurulduğu günden bu güne kadar asla gerçek manada bağımsız bir devlet olamayan kukla bir devletin hakimiyeti altında yaşamak zorunda kaldılar. (Aslında Irak Devletinin tasmasını ellerinde tutanların hakimiyeti altında yaşıyorlardı.) Ancak bu kozmopolit ve kukla devleti oluşturanlar sadece Araplar değildi. Arapların yanı sıra Kürtler, Türkmenler, Farîsiler (İranlılar) ve hatta az da olsa Ermeni gibi toplumlar da vardı. Dini inanç olarak da neredeyse aklınıza gelebilecek her türlü inanç mevcuttu.

Sınırları ve bayrağı İngiliz Casusları Lawrence, Getrude Bell, Sir Percy Cox, John Philby(Şeyh Abdullah) ve Fransız General Mac Mahon tarafından belirlenmiş olan bu saçasapan devlette Türkmen kardeşlerimiz defalarca katliama uğradı. Mesela 1924, 1939, 1946, 1954, 1959, 1970, 1980, 1991, 2003, 2004, 2005 ve 2006 yılları hep Türkmenlerin katliama uğradıkları yıllardı. Ancak bu katliamlardan 14 Temmuz 1959'da yaşananını diğerlerinin hepsinden farklıydı zira 14 Temmuz 1959 Katliamı hem çok kahpece hem de diğerlerinden çok daha vahşice gerçekleştirilen bir katliam olmuştu.

Aslında her şey bir darbe ile başlamıştı.

14 Temmuz 1958'de Irak'ta Abdüsselam Arif ve Abdülkerim Kasım adlı iki subayın liderliğinde yapılan devrim sonrasında Irak Kralı II. Faysal, Başbakan Nuri es Said ve kral naibi (Aynı zamanda II. Faysal'ın kuzeni..) Abdülillah başta olmak üzere pek çok devlet ileri gelenleri feci şekilde

öldürülmüş ve böylece 1921'den beri süregelen Haşimi Krallığına son verilerek Irak'ta sözde Cumhuriyet yönetimine geçilmişti.

Cumhuriyet demek hürriyet demektir. Demokrasi demektir. Barış içinde kardeşçe yaşamak demektir. Daha doğrusu öyle olmalıydı. O sebeple de Irak'taki bu rejim değişikliği Türkmenler tarafından sevinçle karşılandı. Nitekim darbe liderleri de Irak'a bundan böyle demokrasinin ve yaşayan tüm toplumlar için eşitliğin geleceğini sık sık ifade ediyorlardı.

Türkmenlerin ilk etapta göremedikleri ya da hissedemedikleri şey ise aslında Irak'ın, İngiliz kucağından kalkıp Rus kucağına oturmasıydı. Evet... Yeni Irak yönetimi yıllardır oturdukları İngiliz'in kucağından kalkmış şimdi Rus kucağına oturmuştu. Rusya perde arkasından süflörlük yapıyor, Irak'ın yeni yöneticileri de onlar ne diyorsa onu yapıyorlardı.

Bu sözde özgürlük ortamı içinde krala muhalif olup da yurt dışına kaçmış olanlar hep affedilmişlerdi ki bunların başında Molla Mustafa Barzani şerefsizi gelmekteydi.

Mustafa Barzani, 11 yıl sürgün yaşadığı Moskova'dan Irak'a döndüğünde krallar gibi karşılandı. Sonrasında 24 Haziran 1958'de Süleymaniye'ye geçti ve bu tarihten sonra Türkmenler kendilerini çok kara günlerin beklediğini anladılar. Çünkü tam bir Rus köpeği olan Mustafa Barzani, emrindeki Kürtleri Türkmenlere saldırtıyordu her yerde ve her ortamda.

Bu arada tam bağımsızlıktan yana olan Abdüsselam Arif'i etkisiz hale getiren Abdülkerim Kasım ülkeyi tamamen Irak Komünist Partisi hakimiyetine sokmuştu ki bu durum sadece Türkmenler için değil aynı zamanda komünizm karşıtı Araplar için de kabullenilecek bir durum değildi. O yüzden de yeni yönetim başa geçeli daha bir sene bile olmamasına rağmen yer yer isyanlar başlamıştı.

Ancak... İsyancıları başlatan ya da isyanların ele başları Türkmenler olmadığı halde kabak Türkmenlerin başında patlıyor ve özellikle Mustafa Barzani'nin köpekleri Türkmenleri fazlasıyla taciz ediyorlardı. Bu arada tabii ki Irak yönetiminin de Türkmen dostu İkinci Tümen Komutanı Tuğgeneral Nazım'ı görevinden alıp yerine komünist yanlısı Tuğgeneral Davud el- Cenabî'yi getirmesi, gelecekte Türkmenleri çok kötü günlerin beklediğinin işaretleriydi.

Her şeye ve uğradıkları tüm hakaretlere, aşağılanmalara ve zulümlere rağmen Türkmenler yine de bu Cumhuriyet (!) yönetiminden umutlarını kesmemişlerdi ve Iraktaki diğer gruplar gibi onlar da Cumhuriyetin kuruluşunun 1. Yıldönümünü kutlayacaklardı 14 Temmuz 1959'da.. Nitekim 14 Temmuz'a doğru Türkmenlere karşı uygulanan baskı ve zulüm bayağı bayağı azalmıştı. Bu, gelecek güzel günlerin habercisi olabilirdi (!)

Türkmenler maalesef 14 Temmuz 1959'a kadar silahlı militan Kürt gruplarının gizliden gizliye Kerkük'e sokulduğunun ve çok sinsî bir katliam için hazırlık yaptıklarının farkına varamadılar. Hoş varsalardı da yapabilecekleri fazla bir şey yoktu, zira evlerindeki ekmek bıçakları bile " Evinde silah bulunduruyor." Diye ellerinden alınmış ve hane reisleri hapse atılmıştı.

ŞİMDİ YÜREĞİNİZ KALDIRABİLİRSE TÜRKMENLERE YAPILAN VAHŞETİ OKUYACAKSINIZ.

14 Temmuz 1959 günü geldiğinde, şehir(Kerkük'ten bahsediyoruz.) yüze yakın zafer takı ile süslenmişti. O gün yapılacak şenlik ve törenler için şehir, âdeta büyük bir bayram hazırlığı yaşamıştı. Günlerce süren bu hazırlıklar tamamlanmış, çoluk-çocuk, küçük-büyük, kadın-erkek bütün şehir halkı millî kıyafetler içinde, kutlama töreninin başlamasını bekliyordu.

Türkmenlerin bürokrat ve meslek sendikaları mensuplarından oluşan doktorlar, avukatlar, öğretmenler, memurlar ve işçiler, hazırlık komitesinin düzenlediği resmî geçide katılacaktı. Resmî geçidin dışında, Türkmen vatandaşlardan meydana gelen esnaf birlikleri, gençlik kesimleri ve öğrenciler, resmî geçidi zenginleştirmek için halk gösterileri hazırlamışlardı.

Kavurucu sıcakların biraz azalması üzerine, akşam saat 18.00'den itibaren halk cadde ve sokakları doldurmaya başladı. Resmî yürüyüşe katılanlar, Kerkük'ün Eski Yakası'ndaki Büyük Çarşı'nın giriş noktasında bulunan ve Atlas Caddesi'ne bağlanan köprüye doğru geçmeğe hazır hale gelmişlerdi. Giyilen rengârenk millî kıyafetlerle halk, bayram sevinci içerisinde türküler söylüyor, millî oyunlar oynuyordu. Saat 19.00'da ise, resmî geçit başladı. Diğer yandan Resmî geçidin ön sıralarında yer alan resmî kişiler arasında Belediye Başkanı Maruf Berzenci ve komünist olan resmî ve sivil kadroları ile İleri Gençlik, Barış Severler, Devrimci Öğretmenler ve Halk Mukavemet Teşkilâtı gibi komünist kuruluşlar ve yüzlerce militan vardı. Bu arada, belirli bir plana göre hazırlanmış olan militanlar, gericilik, Turancılık ve faşistlikle suçladıkları Türkmenler aleyhine çeşitli sloganlar atıyorlardı.

Saat 19.30 civarında ilk silah sesi duyuldu. Ardından otomatik silah art arda ateşlendi ve Türkmenler yer yer saldırıya uğradı.

İlk olarak Türkmenlerin oturduğu 14 Temmuz Kahvesi'nin sahibi Osman HİDIR, atılan kurşunlarla şehit edildi; ayaklarına ipler takılarak, bir motorlu araca bağlandı ve sürüklenmeğe başlandı.

Silahsız ve sadece cumhuriyetin ilanının birinci yıl dönümünü kutlamaya çıkmış bulunan Türkmenler, otomatik silahların taraması ile dağılmaya başladı. Kadınlar, çocuklar panik içinde koşuşmaya ve şaşkınlık içinde sığınacak yer aramaya koyuldu.

Böylece 3 gün 3 gece süren ve tarihe "Kerkük Katliamı" olarak geçen soykırım başlamış oldu. Halkın panik içinde köşe bucak saklanmaya çalışması üzerine, 2. Tümen Komutanlığı'nın emriyle sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Ancak çok geçmeden, bu yasağın sadece Türkmenler için ilan edilmiş olduğu anlaşıldı. Daha sonra Türkmen toplumunun ileri gelenleri, 2. Tümen Komutanlığı'nca istendikleri gerekçesiyle, evlerinden alınarak, Kerkük kışlasına götürüldü. Burada kurulan sözde halk mahkemelerinde, beş-on dakika içinde yargılanarak, kurşuna dizildiler.

Ordu, polis ve sivil teşkilâtlar ile komünist partinin üyeleri el ele vererek, evlere baskınlar yaptılar ve yüzlerce Türkmen'i tutukladılar. Bir kısmını barakalara doldurarak, süngü ve dipçiklerle katlettiler.

Evlerinden alınan bazı Türkmen liderleri, ailelerinin gözleri önünde makineli tüfeklerle şehit edildiler. Daha sonra ayaklarına ipler takılarak, motorlu araçlarla cesetleri sokak sokak sürüklenildiler. Irak Türkmenlerinin değerli evlâtları olan Ata Hayrullah ve kardeşi Doktor Yarbay İhsan Hayrullah'ı da bu şekilde şehit ettiler.

Bazı Türkmenler de tutuklandıktan sonra, ayaklarına ipler takılarak, ters yönde hareket eden iki ayrı cipe bağlandı ve böylece iki parçaya ayrıldı. Bazılarının cesetleri sokak sokak sürükledikten sonra, üzerlerinden kamyon ve traktörler geçirildi. Daha sonra adları tespit edilen diğer Türkmen aydınları da, sırayla evlerinden alındı ve aynı akıbete maruz kaldı.

Gözü dönmüş caniler, insanlık dışı bir vahşet gösterdiler. Kimilerini diri diri toprağa gömdüler. Kimilerini elektrik direklerine astılar ve kızgın güneş altında bıraktılar. Kimilerinin gözlerini oyduklar. Ölenlerin yanı sıra, binlerce Türkmen, çeşitli biçimde yaralanmıştı. Bu vahşeti gören bazı kişiler, aklını kaybederek çıldırdı. Korku ve dehşet yüzünden bazı hamile kadınlar da çocuklarını düşürdü. Hastaneler yaralılarla doldu; tutukevleri ve hapisanelerde de yer kalmadığı için, birçok okul, cezaevi hâline getirildi. Bu vahşetler devam ederken, Türkmenlere ait mağaza, dükkân, ticaret merkezleri ve evler, çapulcular tarafından yağma edildi. Can güvenliğinin yanı sıra, Türkmenlerin mal güvenliği de kalmamıştı. Komünist ve Kürt yağmacılar tarafından talan edilen ve toplanan Türkmenlere ait eşya ve malların, kamyonlarla kuzey bölgelerine taşındığı görüldü.

Allah 15 Temmuz 2016'da şehit olan kardeşlerimize de 14-15-16 Temmuz 1959'da kahpece şehit edilen Türkmen kardeşlerimize de gani gani rahmet eylesin. Tüm gelmiş geçmiş şehitlerimizin kabirleri pür nur, makamları Cennet olsun.